

Joroisten vesienhoidon toimintaryhmä kokous

Aika 12.1.2021 klo. 9:30-12:00

Paikka Lentoasemantie 130, 79600 Joroinen/MS Teams

Läsnä

Petri Miettinen, Joroisten kunta, pj

Ilpo Käkelä, Pohjois-Savon ELY-keskus, sihteeri

Sirpa Leväinen, Joroisten kunta, maaseututoimi

Marika Limatius, Keski-Savon ympäristötoimi

Risto Salko, Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue

Viljo Savolainen, Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue/Kaitaisten osakaskunta

Raimo Vaskelainen Joroisten osakaskunta

Toni Roiha, Etelä-Savon ELY-keskus

Veli-Matti Vallinkoski, Pohjois-Savon ELY-keskus

Tuulikki Miettinen, Pohjois-Savon ELY-keskus

Teemu Hentinen, Järvi-Suomen kalatalouspalvelut/ELY-keskus

Pekka Pärnänen, Kaitaisten osk

Heikki Laitinen, Kaitaisten osk

Eeva Koivula, Pro Joroisselkä

Jukka Koski-Vähälä, Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry

Marjo Ahola, Metsäkeskus

Jani Salomaa, Metsäkeskus

Petri Nieminen, Etelä-Savon ELY-keskus

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja Petri Miettinen avasi kokouksen 9:30. Kokouksen alussa pidettiin esittelykierros.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja (21.5.2021)

Käytiin pääkohdin läpi, eikä korjausehdotuksia esitetty. Pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Vesienhoidon tilannekatsaus/ajankohtaiset asiat

Eeva Koivula toi esille aluksi, että valuma-alueiden kuormituksen vähentäminen tulisi olla vesienhoidon keskeinen tavoite. Valuma-aluekunnostuksen hanketta käsitellään kokouksen toimenpideosiossa. Toimenpiteiden suunnitteluun löytyy hyvin tausta-aineistoa. Käytännön toteutukseen tarvitaan vahvaa paikallista osallistumista.

Toni Roiha esitteli Virtasalmi-Joroinen alueen yleissuunnitelmaa. Suunnitelma antaa yleiskuvan kunnostustarpeista ja niiden toteutuksesta.

Veli-Matti Vallinkoski kertoi valtioneuvoston hyväksyneen Vuoksen vesistöalueen vesienhoitosuunnitelman 16.12.2021. Alennettuja tilatavoitteita ei esitetty Pohjois-Savon eikä Etelä-Savon ELY-keskusten alueille.

Vallinkoski esitti Joroiselän koeverkotustulokset vuodelta 2021 (esitys liitteenä). Ahven on selkeästi valtalaji ja petokalaosuudet huomattavan suuret, särkikalojen osuus oli vähäinen. Koekalastuksen perusteella Joroisselän tilanne vaikuttaa varsin hyvältä ja hoitokalastuksella on oletettavasti ollut merkitystä. Tulee toki muistaa, että koeverkkojen määrä oli vähäinen kesän 2021 pyyntikerralla.

Jukka Koski-Vähälä esitteli Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistyksen organisaatioita sekä SKVSY:n ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen yhteistä järvikunnostusten toimintamallia. Yhdistys keskittyy kentällä tapahtuvaan toimintaan ja ELY-keskus hallinnoi kokonaisuutta. Aluksi otetaan toimintamalliin yksittäisiä kohteita ja myöhemmin laajempia vesiensuojelun toimenpideohjelmia tukevia hankkeita. Yhdistyksen roolina on kunnostusprosessin ohjaus, esiselvitykset, rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen ja loppuvaiheessa hankesuunnittelu. ELY-keskuksen omaan hanketoimintaan kuuluvat edelleen lintu- ja virtavesivesikunnostukset sekä erilaiset vedennostohankkeet.

Heikki Laitinen toi esille huolen Kaitaisen umpeenkasvusta. SKVSY jatkaa asian jatkotoimenpiteiden suunnittelua.

Seuraavaksi käsiteltiin Joroisten valuma-aluehanketta. Jukka Koski-Vähälä näki keskeisenä hankkeen toimenpiteiden vaikutusarvioinnin tekemistä. Petri Miettinen esitti, että asiasta pidetään erillinen palaveri kunnan, SKVSY:n ja ELY-keskuksen kanssa. Petri Miettinen toimittaa kutsun.

4 Toimenpiteiden toteutuksen edistäminen

Teemu Hentinen kävi läpi meneillään olevia virtavesihankkeita. Kolkonjoen padon ohitushanke ja joen kunnostussuunnitelma ovat AVI:ssä käsiteltävinä. Kalatalousalue toimii luvanhakijana. Savon Voima Oyj:n hankkeena on Vasaralanjoen kalatie, itse joen kunnostussuunnittelu ei ole vielä edennyt. Liunan kalatiesuunnitelma on valmis, luvanhaku ja toteutus seuraavassa vaiheessa. Huutokosken kunnostus liittyy suurempaan hankekokonaisuuteen ja etenee vaiheistettuna.

Torstilan luomutilan kosteikko on Valvatuksen luusuan alueella on vielä osittain kesken. Hanke jatkuu mahdollisesti maanomistajavetoisena. Papinpuron kosteikkohankkeelle ei ole saatu toteuttajaa. Sirpa Leväinen totesi, että hanke vaatisi "tsemppausta" maanomistajien suuntaan. Hanketta pidetään kuitenkin edelleen esillä ja selvitetään sen

toteutusmahdollisuuksia. Lentokentänpuron kosteikkohanke tullaan todennäköisesti toteuttamaan jossain muodossa. Hanke voisi liittyä esimerkiksi retkeilyreitistön kehittämishankkeeseen. Tällä hetkellä kunnan puolelta ei kuitenkaan ole rahoitusta hankkeeseen.

Risto Salko antoi Kolmanjoen perkaushankkeen tilannekatsauksen. Enviro Oy on tehnyt luontoselvityksen toimenpidealueelta ja alustavien tietojen mukaan uhanalaislajeja ei löytynyt.

Marika Limatius kertoi kuntalaisaloitteesta, joka koski Paro-Sysmäjärven vedennostohanketta ja vedenkorkeuden vaihteluvälin asettamista tasolle 30-50 cm. Pohjois-Savon ELY-keskuksen antamassa lausunnossa (liite) todetaan, että tämän kaltaisen vedenkorkeusvälin säätäminen pohjapadolla aiheuttaisi keskivedenpinnan nousun jopa useita kymmeniä senttimetrejä, jolloin hankkeesta tulisi huomattavan kallis kiinteistökohtaisine haitta-arvioineen ja myös tulvahaittoja voisi syntyä. Päätettiin, että vedennostohankkeesta laaditaan esiselvitys, jonka avulla pystytään arvioimaan tarkemmin realistisia toteutusmahdollisuuksia.

Petri Nieminen esitteli Längelmäenjoen ja Virmasjoen esteellisyyden poistamishanketta. Esitelmä on liitteenä. Keskeisintä ja haasteellisinta hankkeiden toteutumiselle on padonomistajilta saatava suostumus tehtäviin toimenpiteisiin.

6. Seuraavan tapaamisen ajankohta

Ryhmän kanssa sovittiin, että Joroisten vesienhoidon toimintaryhmän seuraava kokous on keskiviikkona 24.8. klo 9:30-12:00. Kokous pyritään vallitsevan tilanteen salliessa järjestämään lähikokouksena. Myös siihen tutustuminen sopivaan maastokohteeseen voisi sisältyä ohjelmaan. Vesienhoitoryhmän kokoukset päätettiin alustavasti järjestää kaksi kertaa vuodessa.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:55